

VICTOR DE SABATA

in orkester milanske «Scale»

zbija obćudovanje, ropokipi, ki ga sestavlja za ped visoki svezhen listov, velikega forma-
ta pa dokazuje, kako temelji-
te je pisatelj obdelal življenje
v Bosni. Za podnaslov je pisa-
telj napisal "Jugoslovanski ro-
mana", kar pa je nato zaradi
cenzure prečrta! Močno zani-
miv je prav ob tem romanu
zapisnik sje Slovenske Matic-
e, na kateri so razpravljali o
ropokipu Podlimbarskega. Za-
radi bojazni pred avstrilskimi
oblastmi so predlagali naj pi-
satelj nekatere odstavke izpu-
sti ali omili, kar bi se bisti-
lahko zgodilo, da bi obclasti
onemogočili izdajo romana ali
pa celo razpustile Slovensko
Matico. Ob tem ropokipih je za-
nimava sodba avstrilskega vo-
jasskega sodišča v Ljubljani, ki
je stotniku Maslju (Podlimbar-
ski) je bil namreč aktiven av-
strilski računski oficir) odvze-
la čin. In končno je v tej vi-
tini še vrsta pisateljevih be-
ležnic, v katere je zapisoval
svoje življenje, svoje vtise in
osnutke svojih del do zadnjih
dni, ko je umrl v internaciji

(Foto Magaina)

Fizellu dodal k svojemu opisu še eno solidno zgrajeno delo, sicer brez posebnih pretenzij.

[illegible]

DEHADENC

Bolj kot si Zahod more predstavlja, je danes uradno so-

.....

Razstava J. KERSNIKA
in PODLIMBARSKEGA

Sovjetski zvezci. Sila zagoneten je ta "socialistični realizem" in nihče ne ve, ali ne zahteva morda od pisatelja, da se s telesom in dušo zapiše kremejski politiki. In v tem je tragedija, ki jo doživlja rusko slovostvo, nekdo eno prvih svetovnih slovestev.

Pomislimo le na čas neposredno po boljševski revoluciji. Nihče ne more mimo dejstva, da so tedanji komunistični slovenstniki prinašali v svetovno slovostvo nekaj novega.

»Rdeča konjenica« Maksima Gorkgeja je bila v času svetovne vojne eden najmočnejših svetovnih romanov. Majakovskij je bil med vodilnimi svetovnimi futuristi, sovjetski film pod vodstvom Eisensteina pa je tedaj pomenil za Evropo prav toliko novost in odkritje, kot italijanski film po

Prej ved

skupščine Združenih narodov navedel vseh teh 15 primerov. Poudaril je med drugim, da je sovjetska armada 8. junija 1943 jabolca nemških četam v Stalingradu, da se bodo smeli vsi nemški vojaki, ki bi se prebrali, vrniti domov in kamor koli bi želeli. Po njegovem ponudbi je razglasila sovjetska vojska sovrzinim četam na področju Budimpešte, da v tej zvezi je Acheson na tveval nek izjavo, ki je tedaj izšla v neki sovjetski publikaciji — verjetno so bila to izjavitelj, v kateri sami Sovjeti označujejo svoje ponudbe kot znamenje eniplemenitejšega članenastva.

Prečeti s članekanskimi težnjami in v skladu z mednarodnimi določami jantimo maščabarskim čistnikom in voja-

no zago

kom, ki se predajo, življenje
in varnost — pravi besedilo
ponudbe sovražniku v Budim-
pešti, ki je bilo objavljeno v
»Rdeči zvezdi« 1. januarja 1943.
»Nemcem pa jamčimo, da se
bodo vrnilo domov ali v ka-
tero koli drugo državo, kamor
bi radi šli... Po zaščitjanju se
bodo lahko vrnilo domov...«
Ta isto načelo, ki dovoljuje
vojnim ujetnikom, da se sami
odločijo, ali želijo povratek
domov ali kamor koli drugje,
pa vsebuje tudi še vrsta zgo-
dovinskih dogovorov, ki jih je
sklenila Sovjetska zveza med
marcem 1918 in decembrom
1921 in ki jih je Acheson na-
vedel v svoji izjavi.

Toda zdaj se da je Sovjetska
zveza na tako lepo govorjenje
in objubljanje danes popolno-
ma pozabila. Najlepši dokaz

Sovjetska zveza odklanja danes kar je prej vedno zagovarjala

skupščine Združenih narodov navedel vseh teh 15 primerov. Poudaril je med drugim, da je sovjetska armada 8. junija 1943 jamačla nemške četam v Stalingradu, da se bo-
dno smeli vsi nemški vojaki, ki bi se predali, vrniti domov
kamor koli bi želeli. Po-
dobno ponudbo je razglasila
sovjetska vojska sovražnim če-
tam na področju Budimpešte.
In v tej zvezi je Acheson na-
vedel, da je nekateri sovjeti, ki
so izšli v neki sovjetski pu-
blikaciji — verjetno v obli-
to »izvestja«, v kateri sanu
Sovjeti označujejo svoje po-
meniteko kot znamenje »naple-
menitejšega človečanstva».

»Prežeti s človečanskimi tež-
njami in v skladu z mednarod-
nimi določbami jantimo ma-
džarskim častnikom in voja-

kom, ki se predajo, življenje
in varnost – prvi besedilo
ponudbe sovražniku v Budim-
pešti, ki je bilo objavljeno
v Rdeči zvezdi 1. januarja 1943.
Nemcem pa jamčimo, da se
bodo vrnil domov ali v ka-
tero koli drugo državo, kamor
bi radi šli. Po zaščitjanju se
bodo lahko vrnil domov...»

To isto načelo, ki dovoljuje
vojnim ujetnikom, da se sami
odločijo, ali želijo povratek
domov ali kamor koli drugo
državo, tudi še vrsta ago-
domskih dogovorov, ki jih je
sklenila Sovjetska zveza med
marcem 1918 in decembrom
1921 in ki jih je Acheson na-
vedel v svojih izjavi.

Toda zdaj se da je Sovjetska
zveza na tako lepo govorjenje
in objubljanje danes popolno-
ma pozabljala. Najlepši dokaz

za to je bil govor njenega zunanjega ministra Višinskaja, ki je zahteval vrnitev vojnih, ujetnikov tudi proti njihovi volji. Take so »človečanske težnje« (made in USSR).

„Sneguročko“

opero Rimski-Korsakova v 4 dejanjih s prologom, so te dni prvič izvajali v Beogradu. Dirigiral je Krešimir Baranović, glavne vloge pa so peli Sofija Janković, Melanija Bugarinovič, Ljubica Ljubičić, Valerija Hejzlovna, Stanoje Janković, Miroslav Cangalović in Stojan Andrašević. Nekatera druga dela Rimski-Korsakova pa so pred časom v Beogradu že izvajali.

možili napadi na vodilne an-
gleške i američke pisatelje, ki-
jim je uradna sovjetska kritika
očitala, da su po svojoj voj-
noj hujusjaci. Dramska dela, u
katerih su povprčno sovjetski
pisatelji karikirali Churchilla,
Trumana, Montgomeryja, so-
dobivala najvrija odlikovanja
u Sovjetski zvezi — Stalino-
v nagrado, (1949). Američk-
i engleske pisatelje su pričeli
obkladati s »ekurampirancij-
u, vojnojni hujusjaci, eplaćani
inji agenti» i podobno. Na-
prospno s tem pa je pričel ra-
stati i kot v vsaki totalitarni
sistemu i na Ukaj, ali Stalina
i s takim kleceplazjem se
povkorila samo povprčno u-
metnost. Tu je vzrok gnolobe,
odtod mrtvilo in propadanje
svevjetske knježevnosti, kakr-
ne ni ruska kultura še nikoli
doživela.

Kur se pri simfonijah kralje-
vskih dogodki le redko kaže,
se je primerilo v soboto: po
burnem ploskanju, ki ni hote-
lo ponehati, se je de Sabato
dodolil za dodatek. Tako smo
slišali še «Preludij in smrt
Izolda» iz Wagnerjeve opere
«Tristan in Izolda». In ko se
navdušenje še ni hotelo polo-
žiti, je sledil še drugi dodatek:
«Vojna» iz Rossinijeve ope-
re «La gazza ladra». Bilo je
polno, ko so ljudje zapuščali
gledališče «Verdi» v zavesti, da
je bila večera v znamenju ba-
dozlepa več doživetj, (Tega
razpoloženja pri resnih ljudih
ni moglo motiti neko ma-
hanje in vpitje neresnih ele-
mentov, ki jim je umetnost
smo pretveža; v resnici jim
gre za nacionalistične orjotje,
ki pa umetniški užitek samo
zamorijo).

„Sneguročko“

opera Rimski-Korsakova u 4
dejanjih s prologom, so te dni
prvič izvajali v Beogradu, Di-
grigal je Krešimir Baranović,
glavne vloge pa so peli Sofija
Janković, Melanija Bugarino-
vič, Ljubica Ljubičić, Valerija
Hejbalova, Stanoje Janković,
Miroslav Cangalović in Stojan
Andrašević. Nekatera druga
dela Rimski-Korsakova pa so
pred časom v Beogradu že iz-
vajali.

